

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/65/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200295
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:2015200295.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľky: T. D., nar. XX.XX.XXXX, G. XXX/XX, I., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.10.2014 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sd/34/2015-34 zo dňa 14.12.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 38Sd/34/2015-34 zo dňa 14.12.2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom č. k. 38Sd/34/2015-34 zo dňa 14.12.2015 potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.10.2014 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol žiadosť navrhovateľky zo dňa 14.10.2014 o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Senica zo dňa 14.10.2014 nie je invalidná, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v priebehu konania na krajskom súde doložila navrhovateľka dňa 11.06.2015 písomné vyjadrenie spolu s lekáorskými správami, ktoré podľa jej názoru preukazovali zhoršenie zdravotného stavu a z tohto dôvodu bol jej zdravotný stav opätovne posúdený posudkovou lekárkou G.. C. A., ktorá v lekárskej správe zo dňa 30.07.2015 uviedla, že doložené gastroenterologické vyšetrenie a gynekologické vyšetrenie nepodmieňujú zmenu v posúdení ani možnosť navýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, ktorá bola stanovená rovnako ako v predchádzajúcich lekáorských správach na 30%. Na pojednávaní dňa 14.12.2015 navrhovateľka uviedla, že nemá žiadne

novšie lekárske správy, ktoré by odôvodňovali zhoršenie jej zdravotného stavu a v januári 2016 sa má podrobiť ďalšej operácii. Z predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že na základe posudku posudkového lekára zo dňa 14.10.2014, vypracovaného na základe žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok, bolo konštatované, že navrhovateľka má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, keď za rozhodujúce zdravotné postihnutie boli určené choroby tráviacej sústavy - choroby tenkého a hrubého čreva, zrasty podbrušnice - podľa kapitoly X, oddiel C, položka 7 prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z.z.. Krajský súd rovnako ako posudkoví lekári konštatoval, že navrhovateľka nepreukázala, že by posudkoví lekári nezhodnotili všetky jej zdravotné postihnutia, ktoré by mohli mať vplyv na určenie výšky miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Jej zdravotný stav bol posudzovaný aj po tom, ako sa podrobila operácii, čo namietala v opravnom prostriedku, pričom posudková lekárka v lekárskej správe zo dňa 15.04.2015 skonštatovala, že operácia, ktorej sa navrhovateľka podrobila, prebehla bez komplikácií, počas operácie bol ošetrovaný drobný furunkul v oblasti genitofemorálneho sulci I.dx. Posudková lekárka zotrvala na pôvodnej 30% výške miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Rozhodnutie odporcu preto považoval za súladné so zákonom.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, ktoré na výzvu krajského súdu doplnila o chýbajúce náležitosti. Žiadala o opätovné posúdenie jej zdravotného stavu a priznanie invalidného dôchodku odo dňa podania žiadosti o invalidný dôchodok, t.j. od 14.10.2014. Napadnuté rozhodnutie odporcu považovala za nesprávne, lebo jej nebol priznaný ani čiastočný invalidný dôchodok. Nie je schopná so svojím zdravotným stavom plnohodnotne žiť a nie ešte pracovať, nemôže si zarobiť ani na základné potreby, ktoré vyžaduje jej zdravotný stav. Od roku 2012 podstúpila niekoľko operácií a bohužiaľ, ďalšie má ešte pred sebou. Po týchto operáciách vznikol ďalší problém, a to sú zrasty pri hojení po predchádzajúcich operáciách. Navrhovateľka ostala v kruhu operácií, keď jedna operácia rieši predchádzajúcu. Bol jej vyoperovaný kus hrubého čreva, slepé črevo, žľčník, maternica, obidva vaječníky, ale každý jej vybrali zvlášť s tým, že druhý vaječník jej vybrali až na druhý pokus, lebo pri prvej operácii ho cez zrasty a tekutinu nachádzajúcu sa v zrastoch nemohli nájsť, tak museli najprv odstrániť zrasty a pol litra tekutiny. Teraz má pred sebou ďalšiu operáciu zrastov a odčerpávanie tekutiny. Nakoľko jej tieto zrasty spôsobujú ďalšie problémy tým, že jej tlačia na operované hrubé črevo, musí brať štyri až päťkrát denne prehľadadlo, aby mohla ísť na toaletu. Dodržiava tekutú diétu podľa pokynov lekára, aby sa neroztrhlo črevo, nakoľko je naň stále vyvíjaný tlak z opakujúcich sa zrastov. Lekár jej odporučil užívať Wobenzin tablety, ktoré sú na rýchlejšie hojenie po operácii, lenže tieto tablety stoja okolo 100 eur mesačne. Navrhovateľka na odporúčenie primára na gynekológii v Skalici podstúpila aj štvortýždňovú kúpeľnú liečbu v Bojniciach, po ktorej sa síce cítila psychicky oveľa lepšie, ale po zdravotnej stránke jej to vôbec nepomohlo.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedla navrhovateľka v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pokiaľ navrhovateľka žiadala v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporca poukázal na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný na podporu svojich tvrdení navrhnuť dôkazy. Pochybnosti navrhovateľky o nesprávnom posúdení jej zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľky boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Nakoľko navrhovateľka v konaní nepreukázala, že by sa jej zdravotný stav zhoršil v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nevznikol jej nárok na invalidný dôchodok.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobu, nielen prechodne podľa poznatkov lekárskej vedy, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Navrhovateľka v žiadnom podaní neuviedla konkrétne dôvody, ktoré by spochybňovali závery posudkov a nepreukázala, že trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jej schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere, ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, presvedčivé a zodpovedajúce kritériám upraveným v zákone č. 461/2003 Z. z., keďže posudkoví lekári sa vysporiadali so všetkými namietanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky a zohľadnili všetky navrhovateľkou uvádzané ťažkosti a operácie. Nie je podstatné, aký je subjektívny pocit navrhovateľky ani či narušenie zdravotného stavu môže v budúcnosti viesť k ďalšiemu zhoršovaniu. Na tom základe dospel odvolací súd k záveru, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje viac ako 30% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Navrhovateľka ani v odvolacom konaní nepreukázala nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali doplnenie dokazovania za účelom posúdenia nových skutočností či odstránenia rozporov.

Tak ako krajský súd, aj odvolací súd mal za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľky zatiaľ nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a že jej nevznikol nárok na invalidný dôchodok.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že navrhovateľka má v prípade zhoršenia zdravotného stavu možnosť kedykoľvek znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka nebola v tomto konaní úspešná.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.